Regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van 15 augustus 2017, 2017-0000145774, tot wijziging van de Regeling Wfsv in verband met activering van de quotumheffing voor de sector overheid

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Handelend in overeenstemming met het gevoelen van de Ministerraad;
Gelet op artikel 122n, eerste lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen;

Besluit:

Artikel I

Na artikel 3.35 van de Regeling Wfsv wordt aan hoofdstuk 3a een artikel met opschrift toegevoegd, luidende:

Artikel 3.36 Activering quotumheffing sector overheid
De quotumheffing, bedoeld in hoofdstuk 3, afdeling 4, paragraaf 4a, van de Wfsv, wordt uitgevoerd voor de sector overheid, bedoeld in artikel 38c van de Wfsv, met betrekking tot quotumtekorten als bedoeld in artikel 38g van de Wfsv over de jaren vanaf 2018.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2018.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J. Klijnsma

Toelichting

Algemeen

In het Sociaal Akkoord van 11 april 2013 hebben het kabinet en de sociale partners de afspraak gemaakt om mensen met een arbeidsbeperking meer kansen te geven op de reguliere arbeidsmarkt. Werkgevers van de sector markt en sector overheid hebben zich gecommitteerd om uiterlijk in 2026 in totaal 125.000 extra banen bij reguliere werkgevers te realiseren ten opzichte van de nulmeting (31 december 2012): de marktsector realiseert 100.000 banen, de overheidsector 25.000 banen. Werkgevers krijgen eerst de gelegenheid om vrijwillig de afgesproken banen te realiseren. In het Sociaal Akkoord is verder afgesproken dat de vrijwillige afspraak niet vrijblijvend is. Nauwgezet wordt jaarlijks gevolgd of de werkgevers de afgesproken aantallen hebben gehaald. Als werkgevers de afgesproken aantallen niet gestand doen, kan, na overleg met de sociale partners en gemeenten een quotumheffing worden geactiveerd. Voor de werkgevers van de marktsector en die van de overheidssector zijn separate afspraken gemaakt. Dit betekent dat als de werkgevers uit één sector de afgesproken aantallen in een jaar niet hebben gerealiseerd, de quotumheffing alleen voor de sector kan worden geactiveerd die de afgesproken aantallen niet heeft gehaald.

Al deze afspraken zijn opgenomen in de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten, die op 1 mei 2015 in werking is getreden. In lagere regelgeving zijn de bepalingen uit de wet nader uitgewerkt. In de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten is gekozen voor activering van de quotumheffing bij ministeriële regeling omdat, wanneer uit de monitoring blijkt dat een of beide sectoren de aantallen van de banenafspraak niet heeft of niet hebben gehaald, de noodzaak kan blijken dat de quotumheffing op korte termijn daarna moet worden ingevoerd.[1] Bij de beslissing om de quotumheffing te activeren, zijn diverse belangen aan de orde. Daarom is ervoor gekozen om in de wet vast te leggen dat de voorgenomen ministeriële regeling eerst aan de ministerraad wordt voorgelegd, voordat zij wordt vastgesteld.[2] Ook is wettelijk vastgelegd dat de regeling eerst aan beide Kamers der Staten-generaal wordt overgelegd en niet eerder in werking treedt dan vier weken na deze overlegging.[3]

Uit de monitoring is gebleken dat de werkgevers uit de sector overheid de afgesproken aantallen banen tot en met 2016 niet hebben gehaald (zie tabel 1).

Tabel 1: Resultaten twee-meting eind 2016 ten opzichte van de nulmeting

	Toename aantal banen markt	**Toename aantal banen overheid**	**Totale toename aantal banen**
Totaal	18.957[4]	3.597	22.554
Doelstelling Sociaal Akkoord	(14.000)	(6.500)	(20.500)

[1] Kamerstukken II 2013/14, 33 981, nr. 3, p. 62 (Onderdeel M (artikel 122l; geleidelijke invoering quotumheffing).

[2] Zie artikel 122n, eerste lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen.

[3] Zie artikel 122n, vijfde lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen.

[4] Als gevolg van afrondingsverschillen wijkt het totaal af van de som.

Dit betekent dat voor de sector overheid het traject voor het activeren van de quotumheffing is gestart.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft zoals in de memorie van toelichting bij de wet is opgenomen, overleg gevoerd met gemeenten en sociale partners. Uit de gesprekken en reacties van sociale partners en de VNG is onder andere het volgende gebleken. De sociale partners onderschrijven het belang van de inclusieve arbeidsmarkt en vinden het belangrijk om het draagvlak te behouden om de afspraken uit het Sociaal Akkoord te realiseren. De sociale partners zitten niet op één lijn waar het gaat over het nu activeren van de quotumregeling. De FNV geeft aan dat het realiseren van de afgesproken banen erg belangrijk is. Ook de Vakcentrale voor Professionals (VCP) vindt dat de afspraken uit het Sociaal Akkoord gestand moeten worden gedaan. Het CNV vindt dat het quotum als een stok achter de deur moet worden gehouden. Werkgeversorganisaties (VNO-NCW|MKB-Nederland) wijzen erop dat er gekeken moet worden naar externe factoren voor het niet realiseren van de ambitie, zoals ook in het Sociaal Akkoord is afgesproken. Naar hun mening waren de regelingen en de uitvoering niet voldoende op orde en is dat voor een deel nog steeds het geval. Zij betwijfelen of het aanzetten van het quotum behulpzaam is om de noodzakelijke beweging op gang te krijgen. Zij vinden activering daarom niet wenselijk. Het Verbond Sectorwerkgevers Overheid heeft aandacht gevraagd voor een aantal knelpunten en oplossingen.

De VNG heeft aangegeven volledig achter het realiseren van de 125.000 plekken voor mensen met een arbeidsbeperking te staan. Het is het kader van de inclusieve samenleving van belang dat werkgevers zich ook committeren aan de maatschappelijke opgave om mensen met een beperking mee te laten doen naar vermogen. De VNG pleit er voor om de quotumheffing nog niet direct in te voeren en de overheidswerkgevers de tijd te geven (de VNG gaat uit van een jaar) om alsnog hun aandeel te leveren in deze maatschappelijke opgave. De VNG constateert dat er geen onwil is bij de overheidswerkgevers om de banen te creëren, maar wijst erop dat er in de eerste twee jaar veel aanpassingen in wet- en regelgeving zijn geweest.

De inbreng van en de gesprekken met de hierboven genoemde organisaties hebben het kabinet nadere inzichten gegeven in de achtergrond van de tegenvallende resultaten bij de overheid. Uit de inbreng is ook gebleken dat alle organisaties de afspraak uit het Sociaal Akkoord onderschrijven. Ook het kabinet hecht belang aan deze afspraak om de 125.000 banen voor mensen met een arbeidsbeperking te realiseren. De activering van de quotumregeling onderschrijft dit. Het kabinet heeft mede op grond van de input van de sociale partners, gemeenten en de overheidswerkgevers een aantal andere maatregelen genomen. Het kabinet vindt het namelijk van groot belang dat activering van de quotumregeling effectief is, en leidt tot de gewenste prikkels om de resultaten bij de overheidswerkgevers in de komende jaren te verbeteren. Het kabinet heeft in zijn brief van 8 september de beide Kamers uitgebreid geïnformeerd over de andere maatregelen die het neemt.

De quotumregeling zal gelden voor alle overheidswerkgevers met 25 werknemers of meer. De quotumheffing bedraagt 5.000 euro per niet ingevulde arbeidsplaats van 25,5 uur. Welk quotumpercentage gaat gelden en hoeveel werknemers een werkgever dus minimaal in dienst moet hebben om de heffing niet te hoeven

betalen, zal in oktober 2017 bij ministeriële regeling worden vastgesteld en gepubliceerd[5]. In oktober 2017 wordt ook het communicatietraject over de quotumregeling gestart, zodat alle belanghebbende partijen tijdig op de hoogte zijn van de gevolgen van de quotumregeling voor hun organisaties en werknemers.

Artikelsgewijze toelichting
Op grond van artikel 122n, eerste lid, van de Wet financiering sociale verzekering wordt de quotumheffing niet ingevoerd dan nadat bij regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad tot invoering daarvan is besloten. Deze regeling voorziet in de activering van de quotumheffing door toevoeging van het nieuwe artikel 3.36 aan de Regeling Wfsv. De in te voeren quotumheffing zal betrekking hebben op quotumtekorten over het jaar 2018 en de jaren daarna en treedt daarom per 1 januari 2018 in werking.

Conform artikel 122n, vijfde lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen is deze regeling bij brief van 8 september 2017 gelijktijdig overgelegd aan beide Kamers van de Staten-Generaal en treedt de regeling niet binnen vier weken na de datum van overlegging in werking.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J. Klijnsma

[5]UWV berekent het percentage op basis van de formule neergelegd in art 38f, eerste lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen.